

Jaarverslag 2024-2025

Regionaal Bureau Leren West-Brabant
Gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim
en Voortijdig Schoolverlaten

- Voorwoord
- Inleiding
- Leeswijzer
- Samenvatting
- Doelgroep RBL West-Brabant
- Leerplicht en kwalificatieplicht
- Verzuim
- Absoluut verzuim
- Relatief verzuim
- Luxe verzuim
- Thuiszitters
- Thuiszitters, langdurig relatief verzuim
- Thuiszitters, zorgleerlingen
- Etten-Leur bindt de strijd aan tegen thuiszitten
- Vrijstelling
- Afhandelingen en waarschuwingen
- Overig
- Doorstroompunt en VSV
- Doorstroompunt
- Jongeren in kwetsbare positie (JKP)
- Overig
- NEET
- Laagdrempelige benadering VSV jongeren in gemeente Altena
- OnMyWay
- Vangnet in cijfers
- Vangnet beleidsmatige knelpunten
- Voortijdig schoolverlaters
- Bijlagen
- Overige taken RBL

Voorwoord

Trots en dankbaar kijken we terug op een schooljaar waarin veel is gebeurd. Het jaar 2024-2025 laat een opvallende tweedeling zien in de ontwikkeling van verzuim. Waar het absoluut verzuim dit jaar is gedaald, zien we het relatief verzuim juist stijgen. Deze beweging vraagt om een genuanceerde blik op de uitdagingen waar we als regio voor staan.

De daling in absoluut verzuim is mede te danken aan het sneller vinden van passende onderwijsplekken voor Oekraïense vluchtelingen, in combinatie met een gestabiliseerde instroom. Toch blijft het realiseren van een passende plek voor nieuwkomers en anderstaligen een grote opgave. Ruim 40% van de absoluut verzuimmeldingen komt nog steeds van jongeren die zich na 2020 in Nederland hebben gevestigd en niet de Nederlandse nationaliteit hebben. Daarnaast zien we dat het MBO een uitzondering vormt: terwijl andere onderwijssoorten een daling laten zien, stijgt het aantal absoluut verzuimmeldingen vanuit het MBO juist. Iets waar we in het komende schooljaar dan ook extra aandacht voor zullen hebben.

Tegelijkertijd neemt het relatief en luxe verzuim fors toe. Enerzijds doordat scholen verzuim sneller melden, anderzijds door de toenemende problematiek bij jongeren, die vaker en langer uitvallen. Dit vertaalt zich in een stijging van het aantal thuiszitters, vooral onder zorgleerlingen. Hoewel scholen niet verplicht zijn deze meldingen te doen, helpt dit ons enorm in het voorkomen van wettelijk thuiszitten. De wachtlijsten in jeugdzorg en speciaal onderwijs maken deze uitdaging nog groter. Hier ligt dan ook een opgave voor het RBL, de goede samenwerking binnen de keten nog intensiever maken en beter op elkaar aansluiten.

Ook het aantal Voortijdig Schoolverlaters stijgt opnieuw. Vooral jongeren zonder eerdere inschrijving bij DUO, waarvan de helft nieuwkomers betreft, kiezen vaker voor werk boven onderwijs. Arbeid blijkt voor veel jongeren een aantrekkelijk alternatief, wat vraagt om een andere benadering in begeleiding en preventie.

Naast deze ontwikkelingen staat het schooljaar 2024-2025 in het teken van transitie. Binnen leerplicht krijgt de overgang naar leerrecht steeds meer vorm, wat de rol van de leerplichtambtenaar verandert richting preventie. Landelijk zien we discussies over schoolaanwezigheid in plaats van verzuim en over de positie van leerplicht binnen het strafrecht. Tegelijkertijd bereiden we ons voor op de invoering van de *Wet Van School naar Duurzaam Werk* per 1 januari 2026. De kaders van deze nieuwe wet worden steeds duidelijker en binnen onze regio wordt intensief samengewerkt om klaar te zijn voor deze ingrijpende verandering. Dit vraagt om een andere rol van doorstroomcoaches en een nauwere samenwerking met scholen en de arbeidsmarktregio. Afgelopen schooljaar is een belangrijke eerste stap gezet om deze transitie vorm te geven. Het was een jaar van beweging, uitdagingen en vooruitkijken. Samen met onze partners blijven we werken aan oplossingen die jongeren perspectief bieden – in onderwijs én in hun verdere toekomst.

Alleen door samen te blijven investeren in samenwerking en innovatie kunnen we ervoor zorgen dat iedere jongere de kans krijgt om mee te doen.

Ineke van Hal en Annelieke van der Meer
Teamleiders RBL

Inleiding 1/2

De Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten is beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren West-Brabant. Het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval wordt door deze samenwerking regionaal uitgevoerd. Leerlingen en studenten gaan immers ook niet altijd naar een school of onderwijsinstelling binnen hun woongemeente.

Eén regionale leerlingenadministratie, met dagelijkse koppelingen naar de gemeentelijke Basisregistraties Persoonsgegevens (BRP's), DUO (het onderdeel van het ministerie van OCW dat verzuimmeldingen en school in- en uitschrijvingen registreert) en BIDN (het oude Inlichtingenburo, waarin gemeenten en overheidsinstanties (inkomens)gegevens delen), zorgt ervoor dat de kans minimaal wordt dat jongeren die verhuizen binnen de regio of naar school gaan in een andere gemeente dan hun woongemeente, uit zicht raken.

Alle zestien deelnemende gemeenten hebben hun administratie overgedragen aan het RBL West-Brabant. Voor zeven gemeenten voert het RBL ook de uitvoerende taken uit. Het gaat om het dagelijks werk van leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches.

Tot slot voert het RBL voor 3 gemeenten de uitvoerende taken voor het Doorstroompunt (RMC) en de leerplichttaken op het MBO uit. De taken ten aanzien van leerplicht in het primair en voortgezet onderwijs worden door deze gemeenten zelf uitgevoerd.

In de regio wordt in 4 gebieden met elkaar samengewerkt op het niveau van de uitvoering van de leerplichttaken, dit zijn:

- De gemeenten Breda, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Drimmelen, Moerdijk, Oosterhout en Geertruidenberg. Deze samenwerking wordt aangeduid met 'niveau 2'.
- De gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht (oftewel team West)
- De gemeente Altena
- De gemeenten Etten-Leur, Rucphen en Zundert. Deze samenwerking wordt aangeduid met 'niveau 2A'.

De bovengenoemde 4 verschillende samenwerkingen in de regio op het gebied van leerplicht vinden elkaar frequent in het ingevoerde functioneel overleg. Het functioneel overleg stimuleert de onderlinge samenwerking en bevordert regionale afstemming.

Anderzijds vindt er in de regio samenwerking plaats met externe netwerkpartners op het terrein van passend onderwijs, jeugdbeleid en participatiewetgeving.

Inleiding 2/2

Het RBL West-Brabant hanteert zoveel mogelijk uniforme werkwijzen voor de leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches in de regio. Werken volgens de bedoeling is hierbij het uitgangspunt; daar waar nodig wordt binnen de kaders maatwerk toegepast om een passende oplossing te kunnen bieden. De samenwerking met netwerkpartners op het terrein van passend onderwijs, jeugdbeleid en participatiewetgeving zijn hierbij van groot belang.

Het recht op onderwijs en ontwikkeling van de jongeren in onze gemeenten staat centraal in onze dienstverlening. Onze speerpunten zijn:

1. Inzet op preventie. Voorkomen van thuiszitters, (school)uitval en voortijdig schoolverlaten
2. Aansluiten op de ontwikkelbehoefte van het kind / de jongere
3. Zichtbaarheid van leerrecht / doorstroompunt op scholen en in het lokale netwerk
4. Samen met scholen en netwerkpartners werken aan een omslag van leerplicht naar leerrecht voor 18- en van startkwalificatie naar ontwikkelperspectief voor 18+.
5. Nazorg
6. Dienstverlening Doorstroompunt uitbreiden naar 27 jaar

Missie

Ieder kind en jongere verdient de kans zich te ontwikkelen op een voor hem of haar passende manier. Leren in het onderwijs is een belangrijke manier voor kinderen en jongeren om zich te ontwikkelen, maar soms lopen ze daarin vast. Kinderen en jongeren die (dreigen) uit (te) vallen op school kunnen rekenen op ondersteuning van leerrecht / doorstroompunt

Visie

- Wij bieden kinderen en jongeren die (dreigen) uit (te) vallen in het onderwijs ondersteuning om weer op een passend ontwikkelpad te komen: onderwijs, of een ander passend alternatief.
- Daartoe zien wij het kind en de jongere in zijn/haar omgeving (gezin, familie, sociaal netwerk, school, buurt).
- Samen met onze partners in het onderwijs, zorg en arbeidsmarktnetwerk sluiten we aan bij de behoefte van het kind en de jongere. We denken en handelen vanuit kansen en mogelijkheden.
- Met onze lokale en regionale partners hebben we kinderen en jongeren die (dreigen) uit (te) vallen zo snel mogelijk in beeld, waardoor escalatie voorkomen wordt.

In dit jaarverslag wordt voornamelijk op het niveau van werkprocessen gerapporteerd. Een werkproces is een term die gebruikt wordt in het Jeugd Volg Systeem (JVS), het klantregistratiesysteem waarin alle interventies worden geregistreerd die voor jongeren gedaan worden. Wanneer het niet gaat om het aantal werkprocessen, maar om het aantal jongeren wordt dit vermeld.

Met de werkprocessen die in dit jaarverslag aan bod komen, wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te geven van de werkzaamheden die worden uitgevoerd en de resultaten daarvan om invulling te geven aan het recht op onderwijs en ontwikkeling voor alle jongeren in ons werkgebied.

De peildatum voor de jongerenaantallen die in dit verslag genoemd worden, met name onder 'Doelgroep', is 01-10-2024. Als in dit jaarverslag wordt gesproken over werkprocessen dan gaat het om de werkprocessen waaraan is gewerkt in de periode van 01-08-2024 tot en met 31-07-2025.

Wanneer een tabel informatie weergeeft over een andere periode of peildatum, dan staat dit specifiek bij de tabel vernoemd.

De aanduiding '-' in de tabellen betekent 0 of geen.

De informatie in dit verslag heeft betrekking op de cijfers en trends van de gehele regio. Daar waar individuele gemeenten een afwijkende trend laten zien, wordt hier in de verklarende tekst op ingegaan. De cijfers per gemeente zijn te vinden in het dashboard dat als bijlage bij dit Jaarverslag beschikbaar gesteld is.

Cijfers waarstaatjegemeente.nl

Vaak wordt voor cijfers over o.a. absoluut verzuim ook gekeken naar waarstaatjegemeente.nl. Die aantallen komen niet overeen met de aantallen in dit jaarverslag. In het jaarverslag wordt gekeken naar het aantal (afgehandelde) werkprocessen. De informatie op waarstaatjegemeente.nl is gebaseerd op de artikel 25 rapportage oftewel leerplichttelling. Dat betreft het aantal personen waarbij sprake is geweest van vrijstelling, verzuim, proces-verbaal of thuiszitten.

Dit jaarverslag is een dynamisch pdf-bestand. Door middel van verschillende knoppen kunt u gemakkelijk door het document bewegen om snel bij de informatie te komen die voor u interessant is.

In de groene balk onderaan iedere pagina staan de volgende drie knoppen weergegeven.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

[Aanvullende en achterliggende informatie \(per gemeente\) in het dashboard](#)

Samenvatting

Het schooljaar 2024-2025 laat een tweedeling zien in ontwikkeling van het verzuim. Het absoluut verzuim is dit schooljaar gedaald, terwijl het relatief verzuim juist stijgt.

Bij absoluut verzuim zien we dat het vinden van een passende onderwijsplek voor Oekraïense vluchtelingen vaker en sneller lukt. Dit houdt uiteraard ook verband met de gestabiliseerde toestroom van deze vluchtelingen. Dit neemt echter niet weg dat het vinden van een passende onderwijsplek voor nieuwkomers / anderstaligen in het algemeen een grote uitdaging blijft. Nog steeds is ruim 40% van de absoluut verzuimmeldingen afkomstig van jongeren die zich na 2020 in Nederland gevestigd hebben en niet de Nederlandse nationaliteit hebben. Ook blijft de aandacht voor absoluut verzuim binnen het MBO onverminderd groot. Waar bij de andere onderwijssoorten een daling te zien is, stijgt het aantal absoluut verzuimmeldingen vanuit het MBO juist.

Het aantal meldingen relatief en luxe verzuim zien we dit schooljaar flink stijgen. Enerzijds komt dit doordat de lijntjes met de scholen steeds korter worden en de scholen gestimuleerd worden verzuim zo snel mogelijk te melden. Anderzijds zien we al jarenlang de problematiek bij jongeren stijgen, waardoor zij vaker en langer uitvallen. Dit jaar zien we in de resultaten bijvoorbeeld een stijging in het aantal relatief verzuimmeldingen die uitmondten in Thuiszitters.

Na een pas op de plaats in het aantal thuiszitters vorig jaar, neemt het aantal thuiszitters dit jaar weer toe. Met name het aantal gemelde zorgleerlingen neemt flink toe. Scholen zijn niet verplicht deze thuiszitters bij ons te melden, maar het helpt ontzettend in de preventieve aanpak om (wettelijk) thuiszitten te voorkomen. Deze toename wordt vooral gezien als teken dat we jongeren waarbij problemen spelen steeds beter in beeld krijgen.

De wachtlijsten in zowel de jeugdzorg als het speciaal onderwijs dragen daarnaast ook bij aan de stijging van het aantal thuiszitters. Deze jongeren vallen uit in het regulier onderwijs, maar kunnen op korte termijn niet de hulp of passende plek krijgen, waardoor ze thuis komen te zitten.

Het aantal Voortijdig Schoolverlaters zien we dit jaar wederom stijgen. Net als vorig jaar zit de stijging vooral in de groep jongeren die volgens DUO niet eerder een schoolinschrijving hebben gehad. Voor de helft bestaat deze groep uit nieuwkomers: arbeidsmigranten, buitenlandse studenten en vluchtelingen die korter dan 3 jaar in Nederland verblijven. Deze jongeren verkiezen werk boven onderwijs.

Arbeid is eigenlijk voor de hele VSV doelgroep een lonkend alternatief. Het lukt een groot deel (ruim 40%) van deze doelgroep om voldoende inkomsten te genereren, waardoor begeleiding van een doorstroomcoach op dit moment voor deze jongeren niet noodzakelijk is.

Het schooljaar 2024-2025 kenmerkt zich verder door transitie.

Binnen leerplicht krijgt de overgangsfase naar leerrecht steeds meer vorm. De rol van de leerplichtambtenaar verandert hierdoor en verschuift steeds meer naar preventief. Ook speelt de discussie over of leerplicht nog in het strafrecht moet blijven landelijk steeds op. De keuze van het OM om te stoppen met het behandelen van casussen naar aanleiding van vrijstellingen op grond van levensovertuiging (5 onder b) heeft hier zeker een steentje aan bijgedragen. Ook wordt er landelijk steeds meer gesproken over schoolaanwezigheid in plaats van over verzuim. Hoe verhoudt de rol van leerplichtambtenaar zich hiertoe? Een uitdagende zoektocht die dit schooljaar van start is gegaan en ongetwijfeld nog wel even zal doorlopen.

Ook binnen het Doorstroompunt staan er wijzigingen op stapel. Per 1-1-2026 gaat de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk in. Dit vraagt een andere rol van de doorstroomcoaches en meer samenwerking met scholen, arbeidsmarktregio en werk & inkomen. Afgelopen schooljaar is er een start gemaakt met de aftasting wat dit in de praktijk gaat betekenen.

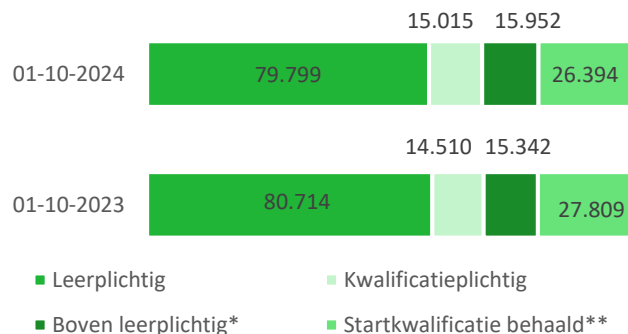
Doelgroep RBL West-Brabant

Deze pagina geeft inzicht in de doelgroep van het RBL. De peildatum is 01-10-2024.

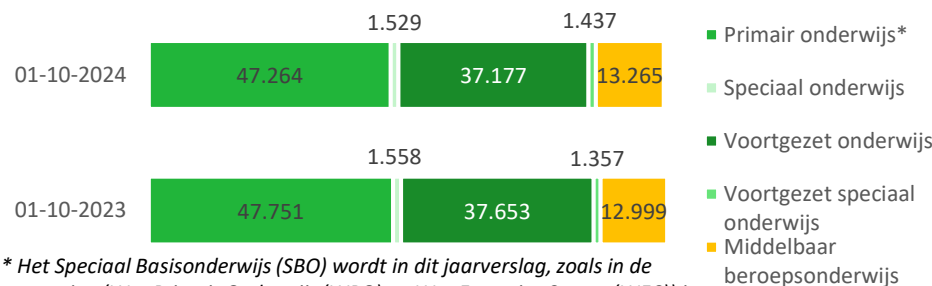
Hoeveel jongeren van 5 tot 23 jaar wonen in de 16 deelnemende gemeenten en wat is hun leerplichtstatus? Welk type onderwijs volgen de jongeren die nog geen startkwalificatie behaald hebben? Hoe is de doelgroep die geen schoolinschrijving en ook geen startkwalificatie heeft onderverdeeld?

Leerplichtstatus van jongeren in alle aangesloten gemeenten

* 18-23 jarigen die nog geen startkwalificatie hebben behaald
 ** vwo-, havo- of mbo-diploma op niveau 2 of hoger

Jongeren zonder startkwalificatie, met schoolinschrijving naar type onderwijs

* Het Speciaal Basisonderwijs (SBO) wordt in dit jaarverslag, zoals in de wetgeving (Wet Primair Onderwijs (WPO) en Wet Expertise Centra (WEC)) is aangegeven, gerekend tot de categorie Primair Onderwijs (PO).

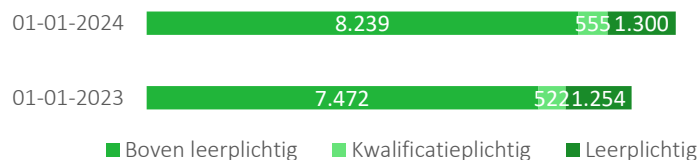
Net als vorig jaar zien we ook dit jaar een lichte daling in het aantal jongeren in onze doelgroep. Dit ligt in lijn met de landelijke ontwikkeling.

De daling in absolute aantallen zien we terug in zowel het aantal leerplichtige jongeren als in het aantal jongeren dat een startkwalificatie behaald heeft. Procentueel blijft het aantal leerplichtige jongeren ten opzichte van de totale doelgroep ongeveer gelijk. Het percentage jongeren tussen 5 en 23 jaar dat een startkwalificatie behaald heeft daalt echter naar 19,2% (vorig jaar nog zo'n 20,1%)

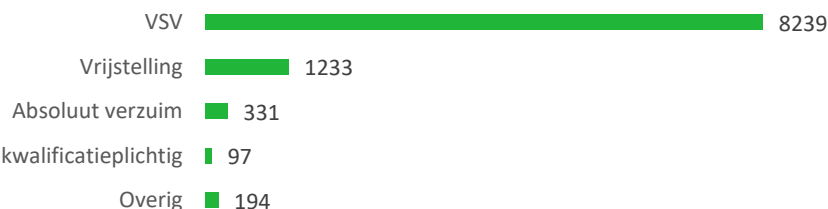
Kijkend naar de schoolinschrijvingen valt op dat ondanks de daling in de totale doelgroep er een stijging te zien is in het aantal inschrijvingen op Voortgezet speciaal onderwijs en het MBO.

Daarnaast zien we dat jongeren zonder startkwalificatie ook dit jaar weer minder vaak op school zitten. Dit jaar had 90,9 % van de jongeren zonder startkwalificatie een schoolinschrijving, terwijl dat vorig jaar nog 91,6% was. Jongeren stoppen dus vaker met school zonder dat ze een startkwalificatie behaald hebben. De stijging in het aantal boven leerplichtigen en deels ook kwalificatieplichtige jongeren zonder schoolinschrijving bevestigt dit beeld.

Jongeren zonder startkwalificatie, zonder schoolinschrijving

Onderverdeling geen schoolinschrijving

Leerplicht en kwalificatieplicht

Verzuim

Vrijstelling

Overig

Thuiszitters

Verzuim

4.747

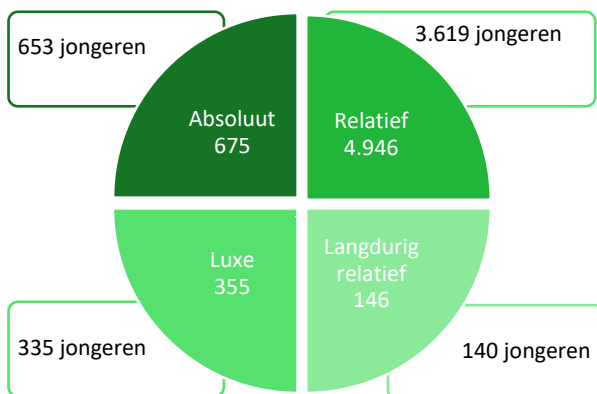
Jongeren hebben één of meer types verzuimmeldingen. Dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (2021-2022: 3.473, 2022-2023: 4.823 en 2023-2024: 4.588)

Ook dit schooljaar is landelijk het gesprek steeds vaker gegaan over schoolaanwezigheid en recht op ontwikkeling, in plaats van over schoolverzuim en leerplicht. Een belangrijke trend die we als RBL ondersteunen. In samenspraak met scholen, samenwerkingsverbanden en andere ketenpartners proberen we hier steeds meer invulling aan te geven.

Een belangrijke eerste stap is en blijft het melden van verzuim. Het RBL stimuleert alle scholen in het werkgebied verzuim goed te registreren en tijdig te melden. De medewerkers hebben zoveel mogelijk contact met de scholen en bezoeken ze regelmatig om de lijntjes kort te houden. Dit om het tijdig en correct melden van scholen te stimuleren.

Aantal verzuim processen dat in behandeling is (geweest)

Het aantal werkprocessen is hoger dan het aantal leerlingen. Dit betekent dat het kan voorkomen dat één leerling gedurende het schooljaar meerdere verzuimmeldingen heeft.

We kennen de volgende types verzuim:

- Absoluut:** leer- of kwalificatieplichtige leerling zonder schoolinschrijving
- Relatief:** leer- of kwalificatieplichtige leerling met schoolinschrijving en verzuimt zonder geldige reden (les- of praktijktijd)
- Langdurig relatief:** leer- of kwalificatieplichtige leerling met schoolinschrijving en er is sprake van ongeoorloofd verzuim dat langer dan vier weken duurt
- Luxe:** leer- of kwalificatieplichtige leerling gaat zonder toestemming tijdens de schoolperiode met vakantie

Regionaal zien we in het schooljaar 2024-2025 een afname in het aantal absoluut verzuimmeldingen en juist een stijging in het aantal relatief en luxe verzuimmeldingen.

De daling in absoluut verzuim zien we in vrijwel alle gemeenten terug. Het beeld bij relatief verzuim en luxe verzuim is wat grilliger. De meeste gemeenten laten een stijging zijn, terwijl in een aantal gemeenten het aantal relatief en luxe verzuimmeldingen juist gedaald is.

Op de pagina's hierna wordt verder ingegaan op de cijfers per type verzuim.

5,65% = verzuimpercentage relatief en luxe verzuim

Dit is de verhouding tussen het aantal leerlingen van 5 tot 18 jaar (met schoolinschrijving en zonder startkwalificatie) en het aantal werkprocessen relatief en luxe verzuim dat bij deze leerlingen is aangemaakt.

Absoluut verzuim

675 werkprocessen 'absoluut verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2021-2022: 444, 2022-2023: 782 en 2023-2024: 732).

Om invulling te geven aan het recht op ontwikkeling is ingeschreven staan op een school een belangrijke voorwaarde. Daarom geeft het RBL de hoogste prioriteit aan het oplossen van absoluut verzuim.

Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	142	139
Speciaal onderwijs	20	17
Voortgezet onderwijs	146	133
Voortgezet speciaal onderwijs	28	23
Middelbaar beroepsonderwijs	78	85
Geen onderwijs	318	278
Totaal	732	675
Aantal leerlingen	722	653

Vorig jaar was er al een stabilisering in het aantal absoluut verzuimmeldingen waarneembaar. Dit jaar constateren we zelfs een daling. Het aandeel van Oekraïense vluchtelingen waar geen passende onderwijsplek voor te vinden is, daalt dit jaar verder naar "slechts" 11,2% (vorig jaar nog 16,5% het jaar daarvoor zelfs ruim 33%). Het vinden van een passende onderwijsplek voor nieuwkomers / anderstaligen in het algemeen blijft echter een grote uitdaging. Ruim 40% van het aantal absoluut verzuimmeldingen is afkomstig van jongeren die zich na 2020 in Nederland gevestigd hebben en niet de Nederlandse nationaliteit hebben. Het overgrote deel hiervan heeft niet eerder een schoolinschrijving in Nederland gehad.

Verder valt op dat dat de uitval op het MBO dit jaar nog steeds stijgende is. Waar het absoluut verzuim bij alle andere onderwijssoorten afneemt, zien we het bij het MBO juist stijgen. Problematiek bij de jongeren speelt hierbij een rol, maar ook het lonkende alternatief van de arbeidsmarkt.

In de linker tabel is het aantal werkprocessen gespecificeerd naar het type onderwijs dat de leerling volgde voordat het absoluut verzuim optrad. 'Geen onderwijs' wil zeggen dat er geen eerdere schoolinschrijving bekend is. Dit komt bijvoorbeeld voor bij kinderen die net de leerplichtige leeftijd van 5 jaar bereiken of jongeren die nieuw zijn komen wonen in één van de gemeenten. Zoals bij vluchtelingen.

Onderstaande tabel geeft weer hoe meldingen van absoluut verzuim door leerplichtambtenaren zijn afgerond. In veel situaties lukt het met tussenkomst van de leerplichtambtenaar om de jongeren (terug) naar school te bewegen. Opvallend is dat het aantal jongeren dat een vrijstelling heeft aangevraagd is toegenomen dit jaar. In ongeveer 25% betreft het 4 à 5 jarigen die een vrijstelling aanvragen voordat zij naar school gaan. In 75% betreft het dus jongeren die in het onderwijs hebben gezeten, maar hier uitvallen.

Resultaat interventie	2023-2024	2024-2025
(Terug) naar school	245	206
Heeft een vrijstelling (aangevraagd)	114	129
Verhuisd buiten regio / onbekend	76	100
Onterechte melding	46	48
Overdracht DSP	53	55
Anders*	49	45
Totaal	583	583
Nog lopend aan eind van schooljaar	149	92

*Anders: Hieronder vallen de volgende uitstroomredenen: hoogst haalbare bereikt, Onbekend (conversie), Doorverwijzing hulpverlening en Onderzoek BRP

Relatief verzuim

4.946

werkprocessen 'Relatief verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2021-2022: 3.761, 2022-2023: 4.985 en 2023-2024: 4.729)

Bij de aanpak van relatief verzuim wordt gewerkt vanuit de **Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)**

In deze tabel staat het aantal werkprocessen gespecificeerd naar het type onderwijs dat de leerling volgt op het moment dat het verzuim zich voordoet.

Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	305	322
Speciaal onderwijs	63	33
Voortgezet onderwijs	2.803	2.966
Voortgezet speciaal onderwijs	229	205
Middelbaar beroepsonderwijs	1.329	1.420
Totaal	4.729	4.946
Aantal leerlingen	3.475	3.619

Het aantal werkprocessen relatief verzuim stijgt licht ten opzichte van de aantallen van vorig schooljaar. Opvallend is dat het aantal meldingen vanuit het (voortgezet) speciaal onderwijs dit jaar afnemen, terwijl hier vorig jaar juist een forse stijging in te zien was.

De stijging bij de andere typen onderwijs liggen allemaal zo rond de 5%. Deze stijging kan verklaard worden door een tweetal oorzaken.

- In de eerste plaats worden de lijntjes met de scholen in de hele regio steeds korter. Scholen worden gestimuleerd meer een eerder verzuim te melden.
- In de tweede plaats zien we al jaren de (psychische) problematiek bij jongeren toenemen. Steeds meer jongeren passen niet in het huidige onderwijsstelsel waardoor er meer maatwerkoplossingen gezocht moeten worden. We zien veel uitval bij jongeren met Autismespectrumstoornis en Hoogbegaafdheid.

In onderstaande tabel is te zien wat het resultaat is van de interventies van de leerplichtambtenaar om het verzuim op te lossen.

Resultaat	2023-2024	2024-2025
Terug naar school van herkomst	1.915	2.176
Ter kennisgeving aangenomen	1.514	1.391
Naar andere school	257	257
Geoorloofd afwezig & onterechte melding	151	224
Doorverwijzing hulpverlening	224	188
Niet verwijtbaar	100	135
Afgedaan in eerder werkproces	83	100
Thuiszitter	46	82
Overdracht DSP	60	67
Vrijstelling / schoolvervangend traject	70	64
Overig*	90	95
Totaal	4.510	4.779
Nog lopend	219	166

* Overig bestaat uit: Gelegitimeerd project en verhuisd buiten de regio / onbekend

Dit schooljaar lukte het relatief iets vaker om jongeren in het onderwijs te houden. Samen met de stijging in "Niet verwijtbaar" duidt dit op het eerder melden van verzuim door scholen. Deze meer preventieve aanpak leidt tot het op school kunnen houden van jongeren.

De relatief grote stijging in het resultaat Thuiszitter duidt juist om de complexe problematiek bij jongeren. Door onder andere wachtlijsten bij (jeugd)zorg en SO/ VSO neemt het verzuim toe en duurt het langer voor het verzuim opgelost is.

Luxe verzuim

355

werkprocessen 'Luxe verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen
(2021-2022: 162, 2022-2023: 271 en 2023-2024: 275)

Wanneer een leerling zonder toestemming buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat, is er sprake van luxe verzuim. Hoewel dit soort verzuim in de meeste gevallen het recht op ontwikkeling van een leerling niet in het geding brengt, hoort het wel bij de uitvoering van de wettelijke taak van het RBL om dit soort verzuim te monitoren. Dit proberen we op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier te doen.

Waar we vorig schooljaar nog zagen dat het aantal luxe verzuimmeldingen stabiliseerde, zien we dit jaar juist een relatief grote stijging. Net als vorig jaar komt dit type verzuim bij alle gemeenten voor.

Deze stijging kan voor een deel ook worden toegeschreven aan het beter en vaker melden van scholen. Anderzijds zien we ook dat ouders steeds meer de grenzen opzoeken en bewust ervoor kiezen om de (leerplicht)wet te overtreden. Zij willen een wereldreis of lange reis maken of überhaupt verlof opnemen op een moment dat voor hen uitkomt. Ook zien we ouders die voornemens zijn om te gaan emigreren, maar eerst een periode op verkenning gaan. De Leerplichtwet biedt hier op dit moment geen mogelijkheden voor.

Bij luxe verzuim is vrijwel nooit sprake van dat een jongere definitief uitvalt op school of naar een andere school toe gaat. De interventie van de leerplichtambtenaar richt zich dus meestal ook niet op het op school houden van de jongere. De acties zijn meer gericht op het afgeven van het signaal (aan ouders) dat dit verzuim niet is toegestaan en om dit soort verzuim in de toekomst te voorkomen.

In deze tabel is het aantal werkprocessen luxe verzuim vermeld naar het type onderwijs dat de leerling volgde op het moment van het verzuim.

Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	182	257
Speciaal onderwijs	7	10
Voortgezet onderwijs	72	75
Voortgezet speciaal onderwijs	3	7
Middelbaar beroepsonderwijs	11	6
Totaal	275	355
Aantal leerlingen	257	335

In onderstaande tabel is te zien op hoeveel processen Luxe verzuim de leerplichtambtenaren inhoudelijke actie hebben ondernomen. De werkprocessen luxe verzuim die nog lopend zijn, zijn over het algemeen ook pas net vóór het einde van het schooljaar gemeld.

Behandelde WP Luxe verzuim	2023-2024	2024-2025
Aantal afgeronde werkprocessen	243	319
Nog openstaande werkprocessen	32	36

Thuiszitters

8% van het totaal aantal thuiszitters betreft **wettelijk verzuim** (langdurig relatief verzuim) (2022-2023: 8%, 2023-2024: 8%)

28% van het totaal aantal thuiszitters betreft **niet-wettelijk verzuim** (zorgleerlingen) (2022-2023: 21%, 2023-2024: 24%)

Thuiszitters zijn jongeren die zonder onderwijs thuis zitten omdat hun problematiek (volledige) deelname in een reguliere of speciale onderwijssetting onmogelijk maakt. Deze jongeren hebben binnen het RBL onze prioriteit. We stellen alles in het werk om het recht op onderwijs en ontwikkeling ook voor deze jongeren te waarborgen.

Thuiszitters zijn onder te verdelen in 4 categorieën:

Langdurig relatief verzuim*

dit zijn leerplichtige jongeren die staan ingeschreven op een school en deze zonder geldige reden langer dan een aaneengesloten periode van 4 weken niet bezoeken. Dit worden ook wel de wettelijke thuiszitters genoemd

Absoluut verzuim

dit zijn leerplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school. Zij gaan dus niet naar school en vallen daarmee onder de thuiszitters

Vrijstelling

dit zijn jongeren die op basis van een specifieke situatie (zoals een ernstige meervoudige handicap) zijn vrijgesteld van de leerplicht en niet op school zitten.

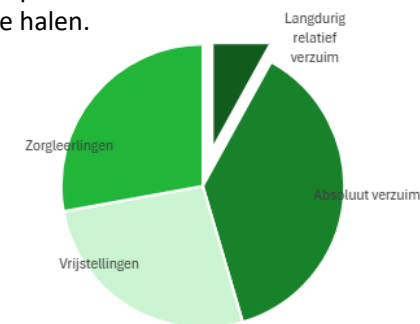
Zorgleerlingen

dit zijn leerplichtige jongeren die staan ingeschreven op een school en die om niet verwijtbare redenen 4 weken of langer thuiszitten / de school van inschrijving niet kunnen bezoeken. Het betreft vaak zorgwekkend ziekteverzuim. Dit worden ook wel de niet-wettelijke thuiszitters genoemd. De rol van de leerplichtambtenaar in deze situaties is gericht op het bewaken van het recht op onderwijs en het erop toezien dat een jongere zo spoedig mogelijk terug kan keren in (passend) onderwijs.

Als we het over Thuiszitters hebben in dit jaarverslag, hebben we het vooral over de categorie 'Langdurig relatief verzuim' en 'Zorgleerlingen'. Zie ook volgende pagina's. Over de categorieën 'Absoluut verzuim' en 'Vrijstellingen' wordt apart gerapporteerd.

Thuiszitters	2023-2024	2024-2025
Langdurig relatief verzuim*	134	140
Absoluut verzuim	722	653
Vrijstellingen	392	466
Zorgleerlingen	391	486
Totaal	1.639	1.745

In bovenstaande tabel staat een indicatie van het totaal aantal thuiszitters in de regio. Met name het aantal thuiszitters vanuit vrijstellingen is lastig te duiden. In dit jaarverslag gaan we uit van alle jongeren met een vrijstelling 5 onder a en 5 onder b. Het aantal Zorgleerlingen komt tot stand door te kijken naar het totaal aantal jongeren met het werkproces Thuiszitter en hier het aantal Langdurig relatief verzuimers vanaf te halen.

*Het ministerie van OCW hanteert deze categorie als definitie voor Thuiszitters. In de artikel 25 rapportages zijn dit dan ook de aantallen waarover we rapporteren

Thuiszitters, langdurig relatief verzuim

140

personen waarbij 'Langdurig relatief verzuim' is gemeld die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2021-2022: 72, 2022-2023: 131 en 2023-2024: 134)

83%

van de langdurig relatief verzuimers in deze regio zat langer dan 3 maanden thuis in schooljaar 2024-2025 (2021-2022: 80%, 2022-2023: 86% en 2023-2024: 87%).

In deze tabel is het aantal werkprocessen Thuiszitters (langdurig relatief verzuim) vermeld dat afgelopen schooljaar heeft gelopen naar het type onderwijs dat de leerling volgde. Omdat thuiszitten vaak lastig op te lossen is, is een deel van deze werkprocessen al in een eerder schooljaar gestart. Het feit dat het aantal werkprocessen (146) groter is dan het aantal personen (140) geeft aan dat het voorkomt dat een jongere afgelopen schooljaar meerdere periodes van 4 weken of langer ongeoorloofd thuis zat.

Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs (incl. SBO)	22	27
Voortgezet speciaal onderwijs	26	17
Voortgezet onderwijs	78	86
Middelbaar beroepsonderwijs	9	6
Totaal aantal werkprocessen langdurig relatief verzuim	138	146
Totaal opgelost (incl. 18 jaar geworden of verhuisd)	98	97
Totaal openstaand (actuele LRV)	40	49

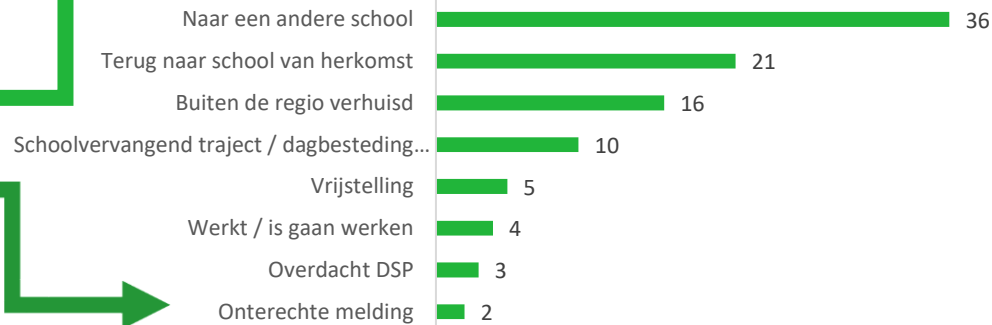
Bron: artikel 25 rapportage (leerplichttelling), Periode: schooljaar 2024-2025

De problematiek rondom thuiszitters blijft onverminderd groot, de aantallen zijn zorgelijk. Oorzaken voor thuiszitten zijn met name de toenemende problematiek bij jongeren, maar ook de wachtlijsten in de zorg en speciaal onderwijs zorgen ervoor dan jongeren niet op een passende plek onderwijs kunnen volgen.

Oorzaak

Resultaat

De nog openstaande werkprocessen aan het einde van het schooljaar geven aan dat het vinden van deze passende plek vaak een moeilijke opgave is. Hoe langer een kind thuiszit, hoe moeilijker het wordt om terug te keren in het onderwijs

Thuiszitters, zorgleerlingen

486

Jongeren voldoen (nog) niet aan de wettelijke definitie van een Thuiszitter, maar zijn niet op school aanwezig vanwege hun zorgwekkend ziekteverzuim of beginnend relatief verzuim. Hier is sprake van **niet-wettelijke thuiszitters**.
(2021-2022: 310, 2022-2023: 334 en 2023-2024: 391)

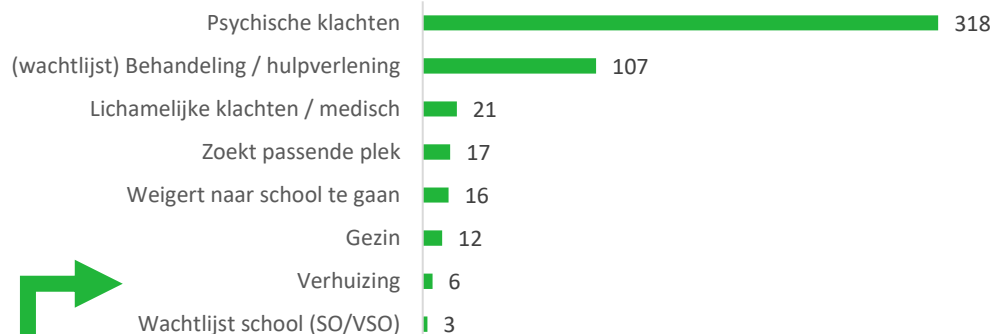
De **zorgen om deze jongeren** zijn groot, ze worden preventief benaderd om erger te voorkomen.

In onderstaande tabel is het aantal zorgleerlingen met 1 of meer werkprocessen Thuiszitter weergegeven, naar het type onderwijs. In de grafieken aan de rechterkant is te zien wat de oorzaak is die is vastgelegd in het werkproces Thuiszitter dat is aangemaakt bij deze leerlingen. Daarnaast is voor de werkprocessen die zijn afgesloten ook het resultaat zichtbaar gemaakt. Hier ziet u hoe het thuiszitten is opgelost.

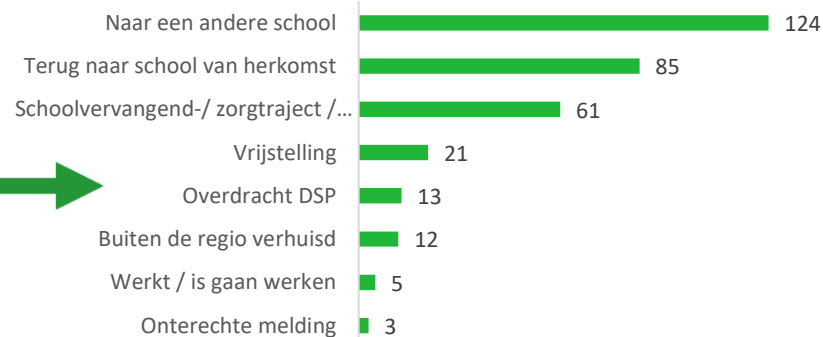
Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs (incl. SBO)	79	71
Voortgezet speciaal onderwijs	70	86
Voortgezet onderwijs	242	298
Middelbaar beroepsonderwijs	8	18
Geen onderwijs	0	3
Totaal zorgleerlingen met 1 of meer WP Thuiszitter	399	500
Totaal afgesloten	222	324
Nog openstaand (actuele zorgleerlingen)	177	176

Het aantal zorgleerlingen is dit jaar met maar liefst 25% toegenomen. Hoewel scholen niet verplicht zijn deze leerlingen bij leerplicht te melden, helpt het enorm in de preventieve aanpak om (wettelijk) thuiszitten te voorkomen. Deze toename wordt vooral gezien als teken dat we de jongeren waarbij problemen spelen steeds beter in beeld krijgen.

Oorzaak

Resultaat

Speciale onderwijsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld de Trampoline-groep en de Babelklas in Etten-Leur helpen enorm bij het oplossen van Thuiszitters. Deze voorzieningen zijn vaak gericht op leerlingen uit het primair onderwijs. Voor het voortgezet onderwijs en MBO lopen we tegen een gebrek aan passende voorzieningen aan. Wel is bij deze scholen een toenemende bereidheid waar te nemen om een maatwerkprogramma aan deze leerlingen aan te bieden.

Etten-Leur bindt de strijd aan tegen thuiszitten

Al jaren lang nemen landelijk de zorgen over thuiszitters toe. De aantallen stijgen ieder jaar en ook lijkt het oplossen van thuiszitten een steeds lastigere opgave. Toch is het gemeente Etten-Leur afgelopen schooljaar gelukt om het aantal thuiszitters terug te dringen. Het geheim? Een aantal nieuwe onderwijs- / zorgvoorzieningen in het primair en voortgezet onderwijs.

Primair onderwijs

Binnen de Experimenteerregeling hebben de gemeente Etten-Leur, RSV PO Breda, Markant Leersaam en Expertise in Ervaren de handen ineengeslagen om leerlingen uit het primair onderwijs die dreigen thuis te komen zitten of al thuis zitten, te ondersteunen en begeleiden. Het gezamenlijke doel is om ervoor te zorgen dat elk kind de kans krijgt om te leren en zich optimaal te ontwikkelen. Dit doen zij vanuit een schoolse omgeving bij “de Verbinding” waarbij zorg voorop staat en onderwijs naadloos wordt geïntegreerd.

Vanuit SKPOEL is in samenwerking met de gemeente een Trampolinegroep gerealiseerd. Het doel is dat de leerling door deze tijdelijke interventie, gericht op begeleiding van de leerling én coaching van de leerkracht, verder kan groeien in zijn of haar ontwikkeling op de eigen school. De leerling blijft ingeschreven op de eigen basisschool en gaat twee dagen per week naar Trampoline, waar wordt gewerkt aan vooraf gestelde doelen het gebied van gedrag en/ of werkhouding. De andere drie dagen volgt de leerling het onderwijs op eigen basisschool en wordt leerkracht begeleid door van Trampoline.

Daarnaast is dit schooljaar gestart met de internationale nieuwkomersgroep Babbel voor anderstalige leerlingen in het primair onderwijs. Het is de missie van de gemeente Etten-Leur en de 3 schoolbesturen om deze leerlingen onderwijs nabij huis te bieden. De leerlingen leren in ongeveer 1 jaar voldoende Nederlandse taal en ze worden voorbereid op de Nederlandse samenleving zodat ze vlot door kunnen stromen naar een reguliere basisschool dichtbij hun woonadres.

Er wordt een intensief taalprogramma aangeboden en er is veel aandacht voor de sociaal- emotionele ontwikkeling, burgerschap en de Nederlandse (school)cultuur. Babbel biedt waardenvol en passend onderwijs voor ieder kind, wat aansluit bij hun niveau. Zo wordt de leerlingen een kansrijke start in het Nederlandse onderwijs geboden.

Voortgezet onderwijs

In 2024 hebben acht van de negen West-Brabant West gemeenten een samenwerkingsconvenant afgesloten met samenwerkingsverband ROOS VO voor samenwerking in twee voorzieningen voor leerlingen die uitgevallen zijn in het regulier onderwijs.

De Bovenschoolse voorziening (BSVZ) is een voorziening voor leerlingen bij wie sprake is van niet of zeer beperkte belastbaarheid voor onderwijs. Om de leerlingen met beperkte belastbaarheid optimaal te ondersteunen is inzet van zorg nodig. De leerlingen volgen een onderwijs-zorg traject van 65 lesdagen (drie maanden) in hybride vorm samen met de school van inschrijving binnen de voorziening. Doel is dat de leerling na afronding van het traject, door een re-integratie traject weer terug instroomt in het klassikale onderwijs. Bij voorkeur op de school van inschrijving.

Leerlingen met kenmerken van Hoogbegaafdheid (HB) die vastlopen binnen de reguliere klassensetting en (dreigen) thuis komen te zitten, worden in de Deltaklas binnen het Markland College Oudenbosch opgevangen. Naast de kenmerken van HB is er bij veel leerlingen sprake van andere uitdagingen (angst, ASS, ADHD, PT, systeemproblematiek). Het complexe samenspel van uitdagingen maakt dat het deze leerlingen niet meer lukt zich te handhaven in het regulier onderwijs waardoor zij gedeeltelijk of volledig thuiszitten of op een dagbestedingsvoorziening. De leerlingen volgen een onderwijs-zorg traject op maat. Net zoals bij de BSVZ is het doel dat de leerling geleidelijk aan weer terug instroomt in het regulier onderwijs.

Vrijstelling

1.447

vrijstellingen van inschrijving zijn afgegeven
(2021-2022: 1.242, 2022-2023: 1.381 en 2023-2024: 1.383)

Vanwege de ligging van onze regio hebben we te maken met een relatief grote groep leerlingen die in België op school zit (**artikel 5 onder c**), met name Baarle-Nassau, Roosendaal, Woensdrecht en Zundert. Het afgelopen schooljaar heeft het RBL geïnvesteerd in monitoring van de jongeren die in het buitenland op school zitten, door bij de scholen navraag te doen naar de aanwezigheid van deze jongeren op de scholen. Hier zijn geen grote bijzonderheden uit naar voren gekomen. Ook komend schooljaar zal het RBL deze monitoring voortzetten.

Halverwege het schooljaar heeft het OM ineens eenzijdig besloten te stoppen met de behandeling van zaken rondom **artikel 5 onder b** van de Leerplichtwet. Zij hebben aangegeven geen eenduidige invulling te kunnen geven aan de beoordeling of een bezwaar van ouders zwaarwegend (genoeg) is. Dit besluit heeft landelijk voor veel commotie gezorgd. Er hebben verschillende gesprekken tussen Ingrado, het OM en het ministerie van OCW plaatsgevonden over dit onderwerp. Daaruit is duidelijk geworden dat het OM wel blijft handhaven op casussen rondom 5 onder b als het gaat om formele eisen die aan de vrijstelling worden gesteld. Ondanks de handreiking die hier door Ingrado over opgesteld is, leidt dit besluit tot veel onduidelijkheid in het land. Vooral de handhavende rol die leerplicht heeft komt hiermee nog verder onder druk te staan. We verwachten dat hier komend schooljaar verder over doorgesproken wordt.

Bij de vrijstellingen op grond van **artikel 15** zien we dit jaar een daling in de aantallen. We sturen scholen steeds meer op het binnen boord houden van jongeren en hen binnen school een maatwerkoplossing te bieden. Dat maakt deze vrijstelling minder vaak nodig.

In de Leerplichtwet 1969 staat dat iedere jongeren vanaf 5 tot 18 jaar verplicht is om naar school te gaan en een startkwalificatie te halen. De wet geeft echter ook een aantal voorwaarden aan waarop deze verplichting niet geldt: de zogenaamde **vrijstellingen**.

Vrijstelling 5 onder a

Ondanks het streven om het aantal vrijstellingen 5 onder a te beperken, zien we ook dit jaar weer een stijging. Deze vrijstelling is nodig voor een groeiend aantal jongeren voor wie geen passende onderwijsplek gevonden kan worden. Daar komt bij dat in een groot deel van onze regio afgelopen schooljaar de plaatsingen op het SO tot een minimum beperkt zijn. Als een kind niet in het regulier onderwijs geplaatst kan worden, maar ook geen toegang heeft tot het speciaal onderwijs, dan is een dergelijke vrijstelling (tijdelijk) nodig.

Een vrijstelling kan worden afgegeven voor (een gedeelte van) een schooljaar. In de tabel hieronder staan de vrijstellingen die dit schooljaar gelopen hebben.

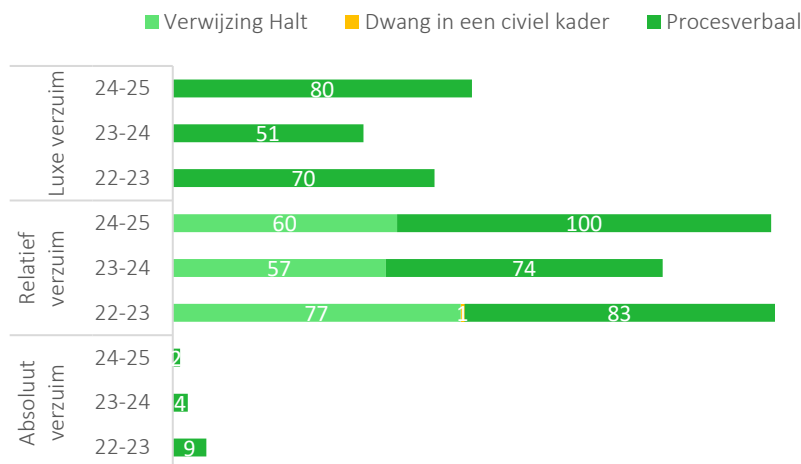
Aantallen van soorten vrijstellingen	2023-2024	2024-2025
Artikel 3a vervangende leerplicht 14 jarigen	9	7
Artikel 3b vervangende leerplicht laatste leerplichtige jaar	11	7
Artikel 5 onder a vrijstelling van inschrijving op een school wegens lichamelijke of psychische ongeschiktheid	303	375
Artikel 5 onder b vrijstelling van inschrijving op een school wegens bezwaar tegen de richting van het onderwijs	89	91
Artikel 5 onder c vrijstelling van inschrijving op een school wegens inschrijving op een school in het buitenland	826	855
Artikel 5a trekkende bevolking	2	1
Artikel 15 vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs	143	111
Totaal	1.383	1.447
Gedoogbeschikkingen	52	74

Afhandelingen en waarschuwingen

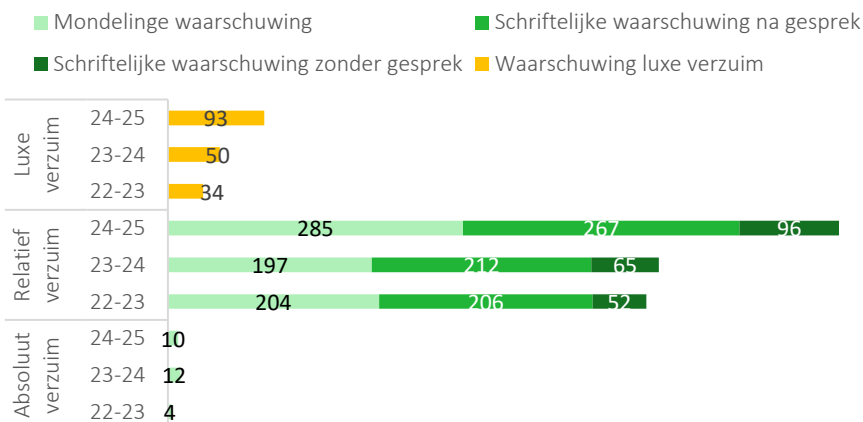
239 **afhandelingen** ingezet vanwege absoluut, relatief of luxe verzuim (2022-2023: 239 en 2023-2024: 184)

748 **waarschuwingen** afgegeven vanwege absoluut, relatief verzuim of luxe verzuim (2022-2023: 500 en 2023-2024: 536)

Afhandelingen

Waarschuwingen

Alle leerplichtambtenaren binnen het RBL werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Een landelijke aanpak die tot stand is gekomen in samenwerking met de belangrijkste ketenpartners van leerplicht, waarbij de nadruk ligt op preventie en vrijwillige (jeugd)hulp. Een werkwijze waarbij niet de handhaving van de wet en de strafrechtelijke kan centraal staat, maar juist het zoeken naar de oorzaken en bieden van duurzame oplossingen.

Alleen wanneer het niet anders kan en het echt helpend is voor de jongere wordt er een juridische maatregel of waarschuwing ingezet. Op deze pagina staat een overzicht van het aantal ingezette afhandelingen (= maatregel) en gegeven waarschuwingen.

Het aantal afgegeven PV's, Halt-verwijzingen en waarschuwingen is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt in de eerste plaats door de stijging in het aantal verzuimmeldingen relatief en luxe verzuim. Daarnaast merken we ook steeds vaker dat het inzetten van een strafrechtelijk traject een laatste optie lijkt om hulpverlening te bewerkstelligen. We hebben steeds vaker te maken met casussen die "op slot" lijken te zitten. Vanuit leerplicht zijn dan verschillende interventies al ingezet, maar deze leiden niet tot een gewenste oplossing.

Overig

In deze tabel zijn de overige leerplicht en/of kwalificatieplicht werkprocessen vermeld die zijn afgehandeld.

Onderwijssoort	2023-2024	2024-2025
Zorgadviesteam serieuze zorgsignalen die mogelijk gaan leiden tot verzuim of uitval	418	367
Informatie en advies vragen van diverse aard die beantwoord worden	3.729	5.894
Monitoring 18- indien na afsluiting van een werkproces toch behoefte is een tijdje de vinger aan de pols te houden	177	156
Dreigende verwijdering meldingen van school dat een leerling verwijderd dreigt te worden, waardoor mogelijk schooluitval ontstaat	36	31
Verlof gewichtige omstandigheden meer dan 10 dagen Verlofaanvragen van meer dan 10 schooldagen wegens gewichtige omstandigheden artikel 11 onder g van de Leerplichtwet 1969	58	60
Overstap VO / Entree -MBO jongeren benaderen die tussen wal en schip dreigen te raken bij de overstap van VO naar MBO	196	221
Totaal werkprocessen	4.619	6.729
Totaal aantal leerlingen	3.799	5.042

Het werkproces Informatie en advies is dit jaar wederom in aantal flink gestegen. We zien dit als een positief signaal. Het proces wordt aangemaakt wanneer een ouder, school of andere betrokkenen contact opneemt met het RBL en informatie of advies opvraagt over de situatie rondom een jongere, zonder dat er (nog) sprake is van verzuim of andere specifieke leerplicht zaken. De stijging in de afgelopen jaren geeft aan dat deze partijen ons steeds beter weten te vinden. De regionale administratie heeft een belangrijke taak in het opvangen van de eerste telefoontjes en mailtjes en daarmee ook een groot aandeel in het afhandelen van deze processen.

Dit jaar zien we opnieuw een daling in het aantal werkprocessen Zorgadviesteam. Dit werkproces wordt gebruikt voor leerlingen die dreigen uit te vallen, maar (nog) niet verzuimen.

De daling wil niet zeggen dat er minder kinderen zijn waar dit voor geldt. In het verleden werd dit proces gebruikt om de bespreking van jongeren in de zogenaamde Zorgadviesteam vast te leggen. Dit is de laatste jaren iets gewijzigd. Bespreking vindt nu plaats in Multi Disciplinaire Overleggen (MDO) waarbij alle betrokkenen inclusief ouders een leerling aansluiten. Deze overleggen worden nu niet meer in een apart werkproces geregistreerd. Dit leidt dus tot een daling in de aantallen.

Doorstroompunt en VSV

Doorstroompunt
(RMC)

JIKP
(Jongeren In Kwetsbare Positie)

NEET

overig

OnMyWay

Vangnet

Voortijdig
schoolverlaters

Doorstroompunt

2.432

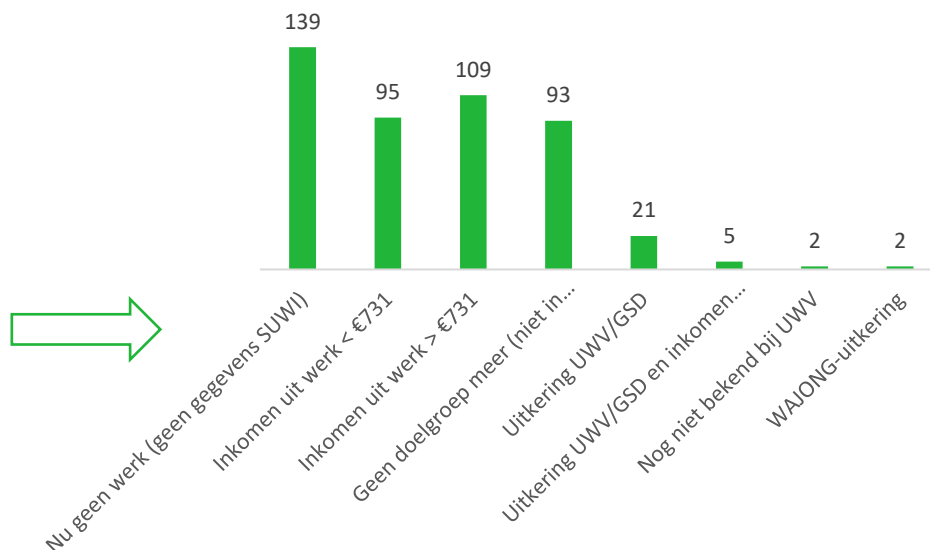
Werkprocessen die door een leerplichtambtenaar of doorstroomcoach in behandeling zijn genomen in het schooljaar 2024-2025
(2021-2022: 1.950, 2022-2023: 1.789 en 2023-2024: 1.838)

Jongeren boven de 18 jaar die geen onderwijs volgen en ook niet over een startkwalificatie beschikken worden Voortijdig Schoolverlaters (VSV'ers) genoemd. Zij komen in beeld bij het Doorstroompunt en worden hier door de doorstroomcoaches begeleid om hen zo duurzaam mogelijk te laten landen in de maatschappij. Dit kan door middel van een opleiding, door werk of door een combinatie van beiden.

Resultaat na begeleiding	2023-2024	2024-2025
Geen doelgroep meer >23 jaar, buiten de regio verhuisd, startkwalificatie behaald	37	73
Tijdelijk niet plaatsbaar tijdelijk niet in staat onderwijs te volgen, bijv. vanwege hulpverlening, onvoldoende taalbeheersing of schoolvervangendtraject.	174	143
Werk	683	1.151
Onterechte melding toch sprake van schoolinschrijving of startkwalificatie	14	9
Aangemeld bij opleiding al aanmelding voor opleiding komend schooljaar, maar nog geen schoolinschrijving	88	179
Begeleiding beëindigd, zonder opgaaf van reden door cliënt	486	472
Opleiding (continuering of andere)	152	190
Totaal aantal werkprocessen	1.634	2.350
Nog openstaand	204	82

We zien dit jaar een flinke stijging in het aantal werkprocessen en het aantal jongeren dat hierbij betrokken is. Net al vorig jaar zien we een tweedeling in de regio als het gaat om de ontwikkeling in de aantallen. In het subteam West blijven de aantallen ongeveer gelijk. Terwijl in de subteams Altena, Etten-Leur / Rucphen / Zundert en Oost juist een toename te zien is. De oorzaken van deze tweedeling zijn lastig te achterhalen. Wat opvalt is dat in West de verhouding tussen nieuwe VSV'ers en oud VSV'ers ongeveer 50/50 is. In de andere subteams zien we dat deze verhouding rond de 60/40 ligt.

SUWI-prioriteit
(aantal unieke jongeren = 466)

61 RMC-trajecten zijn preventief opgestart terwijl er nog sprake was van een schoolinschrijving
(2021-2022: 71, 2022-2023: 64 en 2023-2024: 76)

Het aantal preventief opgestarte werkprocessen is iets gedaald ten opzichte van vorig jaar. Dit aantal ligt redelijk stabiel in de afgelopen schooljaren.

Jongeren in kwetsbare positie (JKP)

4.559

Kwetsbare jongeren in JVS per 01-08-2025
(per 1-10-2022: 3.705, per 1-8-2023: 4.145 en per 01-08-2024: 4.156)

Actuele informatie uit JVS

De minister van OCW wil voor jongeren in kwetsbare positie de risico's op uitval beperken en passende begeleiding voor deze jongeren versterken. Daarom hebben burgermeesters en wethouders sinds 1 januari 2017 de taak om de doelgroep jongeren in kwetsbare positie te volgen. Deze taak is bij de doorstroomcoaches belegd.

Voor deze doelgroep gaan we uit van de volgende definitie:

- Ooit ingeschreven geweest op Pro / VSO / VMBO-BB, én
- Momenteel geen schoolinschrijving, óf
- Momenteel ingeschreven op MBO 1 / MBO2

In ons registratiesysteem JVS hebben we de beschikking over actuele informatie van deze doelgroep.

Monitoren

Niet iedere jongere in kwetsbare positie heeft begeleiding vanuit het RBL nodig. Om te bepalen welke jongeren begeleid moeten worden, 'pellen' we de doelgroep af aan de hand van de beslisboom van Ingrado. Alleen de categorie 'Overig' moet door het Doorstroompunt worden benaderd.

In de tabel hiernaast staan de categorieën van de kwetsbare jongeren weergegeven op 1-08-2025.

Cijfers van Ministerie van OCW

Naast de cijfers uit ons eigen registratiesysteem levert het ministerie van OCW ook ieder jaar cijfers aan als bron voor de te monitoren jongeren. Omdat deze cijfers slechts eenmaal per jaar worden aangeleverd en daarnaast gebaseerd zijn op gegevens uit het verleden, geven deze cijfers geen actuele informatie. Het RBL kiest er daarom voor uit te gaan van de gegevens uit het eigen systeem. De cijfers van het ministerie van OCW zijn openbaar en [hier](#) te raadplegen.

Status	Op 1-8-2024	Op 1-8-2025
Startkwalificatie behaald	733	778
Schoolinschrijving	932	1.186
Uitkering of inkomen uit werk > €731,-	1.382	1.420
Overig	1.109	1.175
Totaal	4.156	4.559

Ten opzichte van vorig jaar zijn de aantallen van deze jongeren ongeveer gelijk gebleven

Gedurende dit schooljaar is duidelijk geworden dat de nieuwe wet Van School naar Duurzaam werk daadwerkelijk inwerking treedt op 1-1-2026. In deze nieuwe wet is veel aandacht voor deze doelgroep. Deze nieuwe wet heeft als doel kwetsbare jongeren beter te ondersteunen bij de overstap van school naar werk. Scholen, Doorstroompunten en gemeenten worden verplicht om intensiever samen te werken en samen een regionaal programma te maken voor deze jongeren. De wet moet ertoe leiden dat de kansen voor jongeren die minder makkelijk een diploma halen of aan werk komen (en behouden) worden vergroot. Ook helpt deze wet bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Dit brengt voor het Doorstroompunt veel wijzigingen met zich mee. Afgelopen schooljaar is geprobeerd een beeld te krijgen over wat er straks precies verwacht wordt en hoe de taken uitgevoerd moeten gaan worden. De contouren zijn inmiddels duidelijk, maar het vraagt nog om verdere verdieping aan het begin van volgend schooljaar om ervoor te zorgen dat het Doorstroompunt voorbereid is op deze nieuwe wet.

Overig

In deze tabel zijn de overige RMC-werkprocessen vermeld die in het afgelopen schooljaar in behandeling zijn (geweest) bij een doorstroomcoach.

Werkprocessen die alleen administratief zijn afgehandeld, zijn hier niet in meegenomen.

RMC-werkproces opgepakt door trajectbegeleider	2023-2024	2024-2025
Verzuim 18+ Verzuim door school gemeld aan het RBL	1.992	2.428
Monitoring 18+	15	9
Totaal werkprocessen	2.007	2.437
Totaal aantal jongeren	1.399	1.584

Bij Verzuim 18+ zien we een flinke stijging ten opzichte van vorig jaar. Verzuim bij 18+ wordt gezien als een risico op Voortijdig Schoolverlaten en is daarom van groot belang in de totale aanpak van het Doorstroompunt. Vanuit het RBL stimuleren we (MBO-)scholen dan ook om verzuim bij 18-plussers te melden.

Net als vorig jaar zien we dat het aantal jongeren dat betrokken is bij deze werkprocessen minder hard is gestegen dan het aantal werkprocessen. Dit betekent dat het vaker voorkomt dat één jongere meerdere van deze processen heeft. Recidive dus. Meer jongeren verzuimen dus meerdere malen. Dit ligt in lijn met de stijging in het aantal VSV'ers.

In onderstaande tabel staan jongeren met een werkproces In beeld die door de administratie worden gemonitord. Dit zijn VSV'ers die niet bereikbaar zijn of hebben aangeven niet begeleid te willen worden.

Jongeren met een werkproces In beeld	2023-2024	2024-2025
Aantal jongeren	2.410	3.650

In tegenstelling tot de afgelopen twee schooljaren, zien we dit jaar een stijging van het aantal werkprocessen In Beeld. Dit komt deels door een andere aanpak van dit werkproces.

Vorig schooljaar werd een werkproces VSV namelijk niet altijd afgerond met een werkproces In Beeld. Het proces VSV bleef dan op open staan. Dit leidde echter tot een onoverzichtelijke caseloads en zeker niet perse tot een betere monitoring van deze doelgroep.

Daarom hebben de NEET-collega's afgelopen schooljaar een "veegactie" gehouden en hebben zij de jongeren bij wie het VSV-proces langere tijd openstond alsnog benaderd. Als bleek dat deze jongeren geen behoefte hadden aan begeleiding, is alsnog een werkproces In Beeld aangemaakt. Dit zorgde dit schooljaar dus voor een relatief grote stijging in aantallen.

1.138

Jongeren vallen op 01-08-2025 in de doelgroep NEET:

tussen 18 en 23 jaar, langer dan 1 jaar geen schoolinschrijving en geen startkwalificatie

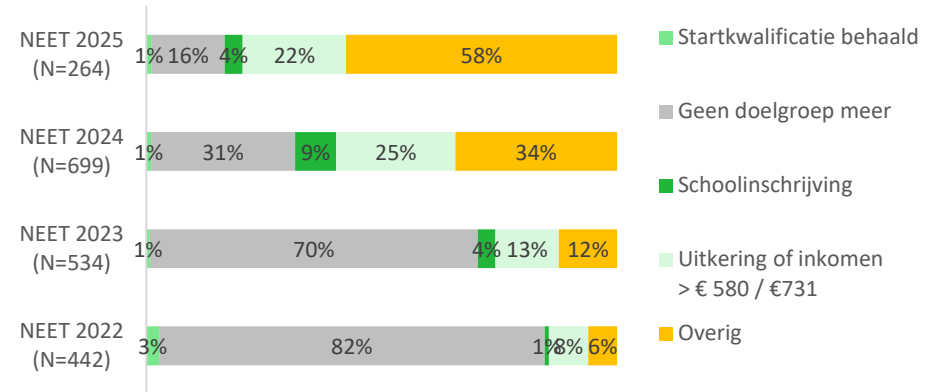
Programma NEET (Not in Education, Employment or Training) is een verdiepingsslag vanuit het regionale VSV- Programma. Het is van origine een pilot die breed wordt gedragen door de gemeenten van het Regionaal Bureau Leren West-Brabant en wordt uitgevoerd vanuit de centrumgemeente Breda. Binnen het NEET programma worden jongeren actief, warm en laagdrempelig benaderd en wordt er een actieve samenwerking met de keten gezocht om jongeren (terug) toe te leiden naar school, naar arbeid met eventueel ondersteuning, naar zorg. Het vertrekpunt in de gesprekken is “Hoe gaat het met je? Hoe kan de gemeente je ondersteunen in een volgende stap in jouw ontwikkeling?”

In regio Oost zijn alle NEET-jongeren meermaals benaderd met een passend ondersteuningsaanbod. De aanpak heeft hier geleid tot een succesvolle integratie in de VSV-structuur en wordt inmiddels structureel toegepast. De samenwerking met ketenpartners zoals GGZ, WMO, O3-plus en Werkplaats Brabant verloopt goed en draagt bij aan een breed gedragen ondersteuning.

In regio West was de uitvoering vanaf 1 januari 2025 beperkt door het niet vervangen van personeel en het vervallen van coördinatiefuncties. Hierdoor kon slechts beperkt contact worden gelegd met NEET-jongeren. Desondanks is in december 2024 circa 20% van de jongeren in West-Brabant succesvol teruggeleid naar onderwijs, werk of zorgtrajecten. Daarnaast is er meer inzicht verkregen in de diversiteit binnen de doelgroep, waaronder jongeren die als ZZP'er werken, in het buitenland verblijven of langdurige hulpverlening ontvangen.

Altena heeft ervoor gekozen om de NEET-pilot in eigen beheer uit te voeren. Het NEET-team heeft regelmatig contact met de jongerencoach NEET in Altena.

In onderstaande grafiek is te zien wat de huidige “status” is van jongeren die in de verschillende jaren door NEET benaderd zijn.

De uitvoering kende afgelopen schooljaar helaas ook belemmeringen. Zo bemoeilijkte het parkeerbeleid in Breda het uitvoeren van huisbezoeken. Daarnaast leidde het vertrek van medewerkers en het niet invullen van functies tot discontinuïteit in regio West. Ook vallen jongeren zonder uitkering buiten reguliere participatietrajecten, wat hun begeleiding complexer maakt. Desalniettemin zijn wij trots op de resultaten die geboekt zijn en is de methode inmiddels bewezen effectief.

Met de invoering van de wet *Van school naar duurzaam werk* wordt de NEET-aanpak geborgd in de reguliere werkzaamheden van de doorstroomcoaches. Dit betekent dat de outreachende werkwijze en de intensieve samenwerking met ketenpartners niet langer projectmatig zijn, maar een vast onderdeel vormen van de dienstverlening binnen het RBL. Hiermee wordt continuïteit en duurzame ondersteuning voor NEET-jongeren gewaarborgd, met als doel hen perspectief te bieden op een toekomst in onderwijs, werk of passende zorg.

Laagdrempelige benadering VSV jongeren in gemeente Altena

Binnen gemeente Altena wordt sinds een aantal jaar een VSV Participatiecoach ingezet voor het benaderen van VSV jongeren. Martin van Geffen vult deze rol op dit moment in. Zijn geheim is een laagdrempelige benadering van de jongeren en begeleiding op maat.

“Ik help jongeren van 17 tot met 23 jaar met het vinden van werk of een opleiding. Deze jongeren hebben geen startkwalificatie, hebben geen werk, volgen geen opleiding en weten niet hoe ze verder moeten. Wanneer ik een telefoonnummer van een jongere ontvang, stuur ik ze eerst een bericht via WhatsApp of ga ik bij ze langs om met ze in contact te komen. In eerste instantie spreek ik met ze af voor een kop koffie en kennismaking. Nadat we samen hebben geïnventariseerd wat de situatie van de jongere is, gaan we samen op zoek naar de interesses en mogelijkheden van de jongeren. Hiervoor zet ik vaak een beroepenspel in. Daarna gaan we gericht op zoek naar een opleiding en/of een baan/ bedrijf. Vervolgens help ik de jongeren met solliciteren of ga met ze mee naar het bedrijf om daar kennis te maken. Wanneer er problematiek speelt, draag ik de jongere in goed overleg over aan mijn collega's van WMO of Participatie Wet.”

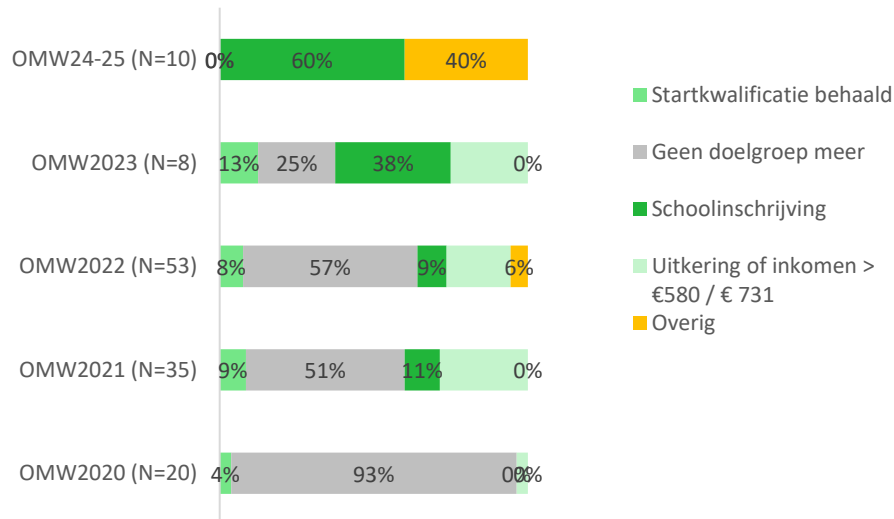
Een praktijkvoorbeeld van hoe zo'n laagdrempelige benadering het verschil kan maken is het verhaal van een jongen die gestopt was met school, geen werk had en vaak met politie in aanraking kwam. Zijn moeder was wanhopig en klopte bij mij aan voor hulp. Tijdens het eerste gesprek zag de jongen wel in dat zijn moeder erg veel verdriet van hem had en dat het zo niet verder kon. Zijn interesse bleek in de bouw te liggen. De VSV Participatiecoach heeft de jongen in contact gebracht met een installatiebedrijf. Daar heeft hij de kans gekregen om aan de slag te gaan als dakdekker. Ook heeft hij afscheid genomen van een aantal vrienden door wie hij vaak in de problemen kwam. Hij verkocht zelfs zijn opgevoerde brommer, wat de problemen met de politie oploste. Inmiddels is hij bijna een jaar aan het werk en heeft het ontzettend naar zijn zin!

347

Jongeren hebben in tussen 2016 en 2025 een traject gevolgd van **OnMyWay**

Status op 01-08-2025

Als je 18 jaar bent, ben je niet meer wettelijk verplicht een startkwalificatie te behalen. Je mag dan ook gaan werken als je geen startkwalificatie hebt. Maar omdat je mogelijkheden op de arbeidsmarkt beter zijn als je wel een startkwalificatie hebt, stimuleren wij jongeren tot 23 jaar om deze toch te behalen en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Tussen 2015 en 2023 hebben wij jongeren tussen 18 en 23 jaar (zonder startkwalificatie) het programma OnMyWay aangeboden. Ze volgden gedurende 8 dagen in 4 weken een gevarieerd en actief programma waarin jongeren aan de slag gingen met workshops om erachter te komen wie ze zijn, wat ze willen, wat ze kunnen en wat de eerste stap richting toekomst kan zijn.

Gedurende 2023 liepen de aanmeldingen in de gehele regio terug, onder andere door de aantrekkelijke arbeidsmarkt. Daarnaast worden ook het zorgaanbod en oriëntatietrajecten op de scholen steeds beter, waardoor jongeren beter doorstromen naar een andere opleiding. We merkten dat de toenmalige opzet van OnMyWay niet meer aan de behoeften van jongeren voldeed.

Binnen team Oost is gewerkt aan een doorstart van dit project. In de loop van afgelopen schooljaar is deze aanpak uitgevoerd met een meer individueel karakter. Ook nu bleven de aanmeldingen achter. Voortbordurend op de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam werk die per 1 januari 2026 in gaat, wordt het project OnMyWay vanuit het Regionaal Programma voor de toekomst in een andere vorm gegoten.

Vangnet in cijfers

245

Unieke jongeren zijn besproken met de **Vangnetcoördinator** vanaf 2022 tot en met juli 2025

134

Unieke jongeren besproken met de **Vangnetcoördinator PRO/VSO** vanaf 2022 tot en met juli 2025

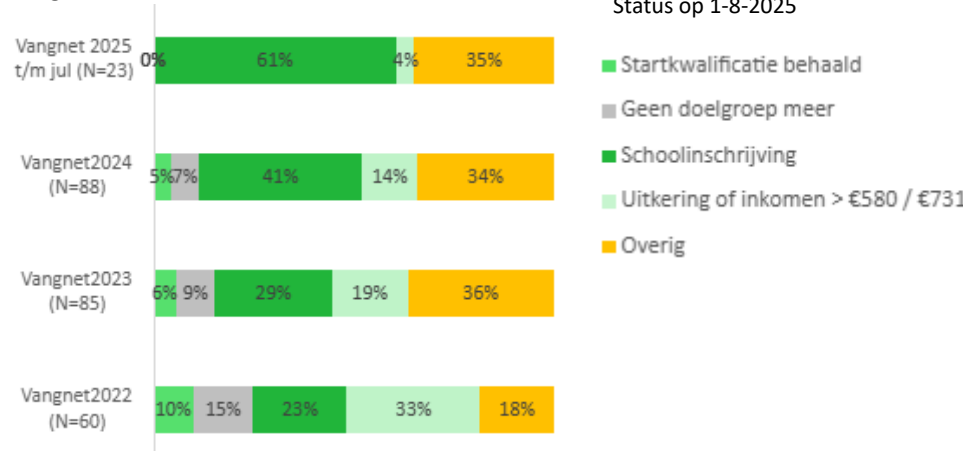
Een sluitend regionaal vangnet is een belangrijke succesfactor in de aanpak van Voortijdig Schoolverlaters. Het RBL werkt daarom samen met partners in de verzuimketen om het recht op ontwikkeling voor alle jongeren in ons werkgebied te waarborgen. Er wordt verbinding gelegd tussen onderwijs, zorg en arbeid, met als uiteindelijk doel een zelfstandige plek in de samenleving voor alle jongeren.

Toch gebeurt het soms dat professionals vastlopen bij de begeleiding van moeilijk plaatsbare en kwetsbare jongeren, jongeren met schulden of andere financiële problemen of jongeren met een complexe problematiek in het onderwijs. Daarom zet de regio al een aantal jaar de rol van vangnetcoördinator is. Deze coördinator dient voor leerplichtambtenaren,

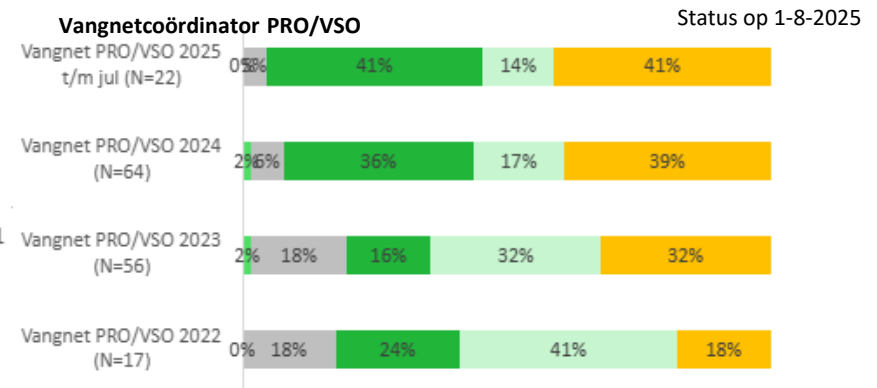
doorstroomcoaches en ketenpartners als vraagbaak en breekijzer voor oplossingen bij complexe casuïstiek. Ook heeft de vangnetcoördinator een belangrijk rol in de verbetering van processen rondom in-, door- en uitstroom van jongeren in het voortgezet onderwijs en het MBO, zorgt voor verbinding tussen grote ketenpartners en signaleert beleidsmatige knelpunten.

Sinds het schooljaar 2022-2023 is deze rol uitgebreid speciaal voor de doelgroep PRO / VSO. Halverwege het schooljaar heeft er een personele wijziging plaatsgevonden bij binnen de functie van Vangnetcoördinator. Behoudens een korte onderbreking van een aantal weken zijn beide functies het gehele schooljaar actief geweest.

Vangnetcoördinator

Vangnetcoördinator PRO/VSO

Zowel Vangnet als de eerder genoemde NEET en OnMyWay worden bekostigd vanuit regionale VSV subsidie. Voor alle 3 de trajecten ligt er daarom een risico als het gaat om structurele inzet van deze projecten.

Vangnet beleidsmatige knelpunten

5

Thema's zijn afgelopen jaar als rode draad opgehaald uit de casuïstiek

In 2024–2025 hebben de vangnetcoördinatoren casuïstiek onderzocht van jongeren die dreigen vast te lopen in onderwijs, zorg of participatie. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar knelpunten in het systeem, niet alleen naar de jongere zelf. Deze analyse levert de volgende vijf hoofdthema's op:

Toeleiding en aanmelding: De warme overdracht is geen standaard, terwijl die cruciaal is voor kwetsbare leerlingen. Entree is formeel drempelloos, maar duurzame plaatsing vraagt voorwaarden zoals een stabiel dag- en nachtritme, communicatieve zelfstandigheid, motivatie en inzicht in ondersteuningsbehoeften.

Bij uitstroom naar werk is het aanvragen van het doelgroepenregister geen verplichting. Gemeenten worden niet altijd proactief betrokken bij het beoordelen van de haalbaarheid van directe uitstroom naar werk of de noodzaak van een voortraject.

Passend aanbod en motivatie: Jongeren worden regelmatig sociaal overvraagd, wat leidt tot angst, agressie of schooluitval. Hoewel ze vaak gemotiveerd zijn, past het reguliere onderwijsaanbod niet bij hun mogelijkheden of belastbaarheid

Samenwerking en verantwoordelijkheden: Overlegstructuren (zoals MDO+, RET) sluiten nog onvoldoende aan bij de visie van Samenwerken aan de Basis (SWAB). Er is onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is binnen Onderwijs-zorgarrangementen

Nazorg en duurzame ontwikkeling: Jongeren stromen soms zelfstandig uit zonder zicht op vervolgtraject of ondersteuning. Structurele loopbaanbegeleiding ontbreekt vaak, waardoor het Risico op terugval toeneemt.

Financiering en regels die belemmeren: er bestaan geen eenduidige richtlijnen over wie verantwoordelijk is voor de financiering van trajecten voor jongeren zonder onderwijsplek. Verschillen tussen gemeenten veroorzaken vertraging en ongelijkheid.

Naast deze hoofdthema's zien we ook dat de volgende zaken regelmatig een rol spelen: complexe gezinssystemen, veiligheid en grensoverschrijdend gedrag, gebrek aan overzicht van regionale aanbieders.

Conclusie: het vangnet functioneert, maar structurele knelpunten blijven bestaan op het gebied van toeleiding, passend aanbod, samenwerking, nazorg en financiering. Systematisch kijken naar casuïstiek helpt om patronen zichtbaar te maken en beleidsmatig aan te pakken. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Dagbesteding expliciet positioneren als ontwikkelstap
- Gezamenlijke financieringsrichtlijnen ontwikkelen
- Toeleiding borgen in ketenstructuur
- Structurele nazorg inbouwen
- Afdeling Jeugd nadrukkelijk betrekken

Voortijdig schoolverlaters

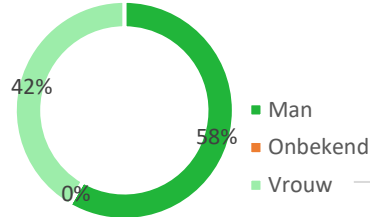
8.239 Boven leerplichtige jongeren wonen in onze regio zonder startkwalificatie en schoolinschrijving (1-10-2021: 5.557, 1-10-22: 6.390 en 1-10-23: 7.472), waarvan:

1.454 jongeren zijn het afgelopen jaar als nieuwe VSV'er in beeld gekomen. (okt 20-21: 1.375, okt 21-22: 1.505, okt 22-23: 1.594)

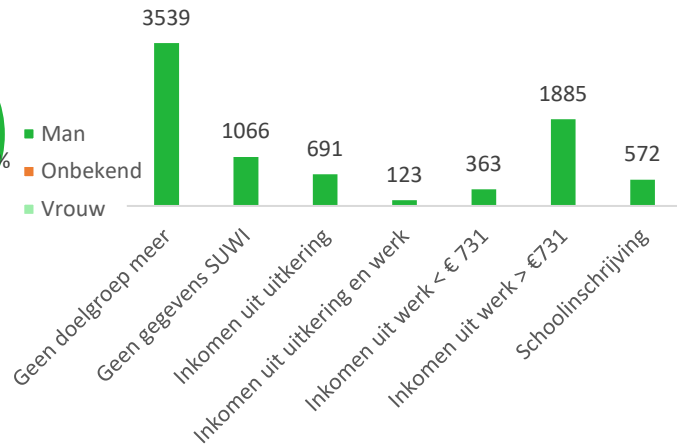
3.921 jongeren zijn **vóór** oktober 2023 in beeld gekomen en zijn daarmee oud-VSV'ers (vóór okt 20: 3.226, vóór okt 21: 3.446, vóór okt 22: 3.663)

2.864 jongeren hebben geen schoolinschrijving gehad volgens de informatie van DUO (1-10-2021: 956, 1-10-22: 1.439, 1-10-23: 2.215)

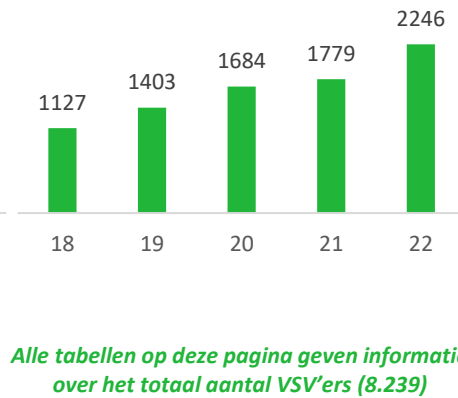
Geslacht

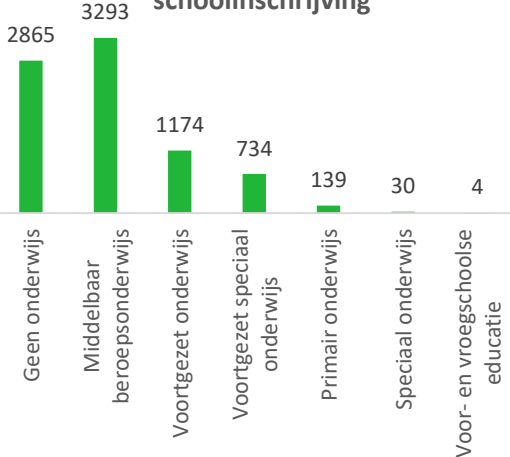
Status per 20-10-2025

Leeftijd op 1-10-2024

Soort opleiding laatste schoolinschrijving

Alle tabellen op deze pagina geven informatie over het totaal aantal VSV'ers (8.239)

Net als vorig jaar, zien we ook dit jaar een flinke stijging in het aantal voortijdig schoolverlaters. De stijging in het aantal nieuwe VSV'ers (jongeren die afgelopen jaar VSV zijn geworden) en oud-VSV'ers (jongeren die al vóór 1-10-2023 VSV'er zijn geworden) is beperkt. De grootste stijging zit in de groep jongeren die volgens DUO niet eerder een schoolinschrijving hebben gehad.

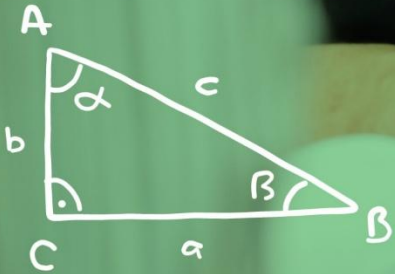
Dit betreft ongeveer voor de helft nieuwkomers; arbeidsmigranten, buitenlandse studenten en vluchtelingen die korter dan 3 jaar in Nederland verblijven. Een groot deel van deze groep verkiest werk boven studie. Mede door de regels rondom de financiering is studeren voor hen vaak niet haalbaar. Ongeveer ¼ van de VSV'ers die niet eerder een schoolinschrijving hebben gehad hebben een andere nationaliteit dan de Nederlandse. Dit speelt met name binnen de grote(re) stad / steden binnen onze regio.

Cijfers van Ministerie van OCW

Naast de cijfers uit ons eigen registratiesysteem publiceert het ministerie van OCW ook jaarlijks cijfers over VSV. Omdat deze cijfers erg achterlopen en lange tijd niet definitief zijn (recent zijn voorlopige cijfers over schooljaar 23-24 gepubliceerd), geven deze cijfers geen actuele informatie. Het RBL kiest er daarom voor uit te gaan van de gegevens uit het eigen systeem. De cijfers van het ministerie van OCW zijn openbaar en [hier](#) te raadplegen.

Bijlagen

Overige taken RBL (1/2)

Naast de inhoudelijke taken die zich richten op het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren in ons werkgebied, hebben we als RBL uiteraard ook te maken met een aantal rand voorwaardelijke wetgevingen en bijbehorende taken die daaruit volgen. Deze taken zorgen voor de basis op orde. Ook spelen een aantal ontwikkelingen die om inzet vragen. Hieronder volgt een kort overzicht en de hoofdlijnen van hetgeen zich op deze vlakken heeft afgespeeld afgelopen schooljaar. Ook de komende jaren zullen deze taken tijd en aandacht blijven vragen.

AVG

Omdat we dagelijks te maken hebben met het verwerken van persoonsgegevens van jongeren, hechten wij veel waarde aan de zorgvuldigheid en veiligheid daarvan. Het werken volgens de richtlijnen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is daarom een belangrijk uitgangspunt voor het RBL. Al zorgen de verschillende uitvoeringsniveaus van onze gemeenschappelijke regeling hierbij regelmatig voor een uitdaging.

De voorgestelde acties vanuit de Data Protection Impact Assessment (DPIA) zijn verder opgepakt. Ook is het Verwerkingsregister verder geactualiseerd. De al eerder ingezette AVG / WPG awareness campagne heeft de eerste helft van het schooljaar doorgelopen. Ook worden er periodiek controles uitgevoerd om te checken of het RBL nog aan de vereisten voldoet. Tot slot is aan het begin van het schooljaar de Privacyverklaring gepubliceerd op de website van RBL.

WPG

Omdat we binnen leerplicht bij het oppakken van verzuimmeldingen in feite te maken hebben met onderzoeken naar overtredingen van de Leerplichtwet, is ook de Wet Politiegegevens belangrijk voor de dagelijkse praktijk van het RBL.

De verbeterpunten die in eerdere interne en externe audits naar voren zijn gekomen, zijn dit schooljaar verder opgepakt. Daarnaast is er binnen de verschillende gemeenten een start gemaakt met een nieuwe externe audit. Vanuit het RBL zijn vanuit de centrale coördinatie / uitvoering documenten en gegevens aangeleverd ten behoeve van deze controles.

preventie en (vrijwillige) hulp, in plaats van strafrechtelijke inzet. Dit gesprek zal komend schooljaar worden voortgezet.

ARCHIEFWET

Het Interbestuurlijk toezicht van de provincie Noord-Brabant heeft geoordeeld dat het Informatie- en Archiefbeheer van het RBL voldoende is. Zij hebben het RBL vrijgesteld van het indienen van een voortgangsrapportage over 2025. Uiteraard blijft het RBL zich inzetten om de nog openstaande verbeterpunten verder op te pakken.

Eén van de belangrijkste verbeterpunten is het in gebruik namen van de Archiveringsmodule voor het klantregistratiesysteem JVS. In de tweede helft van het schooljaar is het RBL gestart met de voorbereidingen op een eerste vernietiging van bescheiden. Er heeft in samenwerking met de gemeente archivaris van gemeente Breda een controle plaatsgevonden op de te vernietigen dossiers. Daarnaast is er, om het proces van vernietigen te versnellen, voor alle deelnemende gemeenten een Doorlopende machtiging voor het vernietigen van de dossiers opgesteld. De controle is inmiddels positief afgerond en ook de meeste machtigingen zijn geaccordeerd aangeleverd. Zodra de laatste machtigingen retour zijn gekomen, zal het RBL overgaan tot vernietiging van de dossiers die daarvoor in aanmerking komen. Naar verwachting gebeurt dit de eerste helft van het schooljaar 2025-2026 en zal daarna uiteraard jaarlijks worden voortgezet.

Overige taken RBL (2/2)

Naast de inhoudelijke taken die zich richten op het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren in ons werkgebied, hebben we als RBL uiteraard ook te maken met een aantal randvoorwaardelijke wetgevingen en bijbehorende taken die daaruit volgen. Deze taken zorgen voor de basis op orde. Ook spelen een aantal ontwikkelingen die om inzet vragen. Hieronder volgt een kort overzicht en de hoofdlijnen van hetgeen zich op deze vlakken heeft afgespeeld afgelopen schooljaar. Ook de komende jaren zullen deze taken tijd en aandacht blijven vragen.

P&C CYLCUS

Gezien het belang van de P&C-cyclus, het tijdig opleveren van de verschillende producten en deze inhoudelijk zorgvuldig samenstellen, is aan het eind van het vorige schooljaar het besluit genomen een Secretaris te werven. Deze rol heeft als hoofddoel het voorbereiden en coördineren van deze cyclus. Door hier iemand met volledige focus op in te zetten, is de verwachting dat de P&C-cyclus de gewenste kwaliteitsimpuls krijgt. In de tweede helft van dit schooljaar is deze rol ingevuld.

Deze eerste periode heeft vooral in het teken gestaan van het afstemmen van de in de GR-tekst afgesproken producten en termijnen op de praktijk. Daarnaast stuurt de secretaris op het effectueren van de gestelde deadlines.

JVS BEHEER

Voor een goede en adequate dienstverlening aan de jongeren, is correcte en effectieve ondersteuning vanuit het klantregistratiesysteem essentieel. De intensieve samenwerking tussen de applicatiebeheerders, de administratie en de afdeling Kwaliteit op het gebied van het beheer van de applicatie JVS is dan ook van groot belang. De beschikbare formatie voor de applicatiebeheerders lijkt afdoende om deze taken goed uit te voeren. Vanuit hun expertise wordt het beheer van de applicatie op een gestructureerde manier vorm gegeven en worden ook proactief verbeterpunten aangedragen door de applicatiebeheerders.

DOORONTWIKKELING GR

In de eerste helft van dit schooljaar is het doorontwikkelingsproces van het RBL afgerond.

De uitkomst van dit proces is dat het bestuur de samenwerking grotendeels in dezelfde vorm voort wil zetten. Iedere deelnemende gemeente blijft vrij in de keuze welke dienstverlening zij wil afnemen bij het RBL. Hierdoor blijft er spraken van verschillende dienstverleningsniveaus. Deze keuzes van het bestuur zijn verwerkt in een aangepaste Gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en VSV regio West-Brabant.

Voor het subteam Oost geldt dat er een impuls is geweest in de formatie van Leerplichtambtenaren. Dit heeft ertoe geleid dat dit subteam sinds het begin van het schooljaar voldoende op kracht is om de wettelijke taak uit te voeren.

In deze periode van doorontwikkeling zijn door een aantal gemeenten keuzes gemaakt die van invloed zijn op de samenstelling van de GR. Gemeenten Alphen-Chaam en Baarle Nassau hebben besloten zich aan te sluiten bij Leerplicht en Doorstroompunt Midden-Brabant (Tilburg). Dit vanwege het feit dat zij met andere onderdelen van het Sociaal Domein al op deze regio gericht is. Daarnaast hebben de gemeenten Etten-Leur, Rucphen en Zundert besloten de taken van het Doorstroompunt zelf uit te gaan voeren. Hiermee verdwijnt het dienstverleningsniveau 2a binnen de GR en blijven dienstverleningsniveau 1 en 2 over. Beide wijzigingen gaan in per 1-8-2025, een logisch moment met de start van het nieuwe schooljaar.

